

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

EFTERRETNINGER

OM

EFTERSLÆGTSSELSKABETS SKOLE

FOR

SKOLEAARET 1905—1906

VED

F. BOKKENHEUSER

KØBENHAVN

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

1906

Tale

i

Selskabet for Efterslægten

paa dets Stiftelsesdag den 4. Marts 1906

af

Jacob Løber.

I Begyndelsen af 3die Akt af Schillers Wilhelm Tell staar en lille Replik, som vore Dreng, store som smaa, kan have godt af at høre og lægge Mærke til. Tell har travlt med at reparere en Dør, da hans lille Søn Walther kommer springende hen til ham og siger: «Fader, Strengen gik itu, gør den i Stand for mig», hvortil Tell svarer: «Nej, mit Barn, den ægte Skytte hjælper sig selv».

Vi oplever daglig lignende Træk, baade i Hjemmet og paa Skolen; der gaar saa at sige ikke en eneste Time, uden at en Lærer har Eksempler paa dette. Det ligger i enhver Barnenatur at søge om Hjælp, selv der, hvor Hjælpen ikke tiltrænges, hvor Barnet allerede har Kræfter og Evner at hjælpe sig selv. Og Opdragelsens Maal bliver da dette: at vænne Barnet til at stole paa sig selv, lære det at sige: jeg vil, fordi det ved, at det kan, ægge dets Energi frem. Men for at naa dette

Maal, er det nødvendigt, at vi først og fremmest lærer Barnet at bruge Øjnene, ikke staa ganske tankeløst og stirre paa en Ting, men iagttage den og dernæst samle og ordne disse lagttagelser, saaledes at de er rede til at anvendes o: at tænke. Gaar Buestrengen itu, bør Barnet selv kunne sætte en ny i; ganske vist er det lettere, naar en anden gør det, men Barnet bør allerede tidlig lære, at man ikke kan gøre Regning paa at blive hjulpet hele sin Levetid. Naar en Dreng kommer og siger til Læreren: jeg kunde ikke finde ud af det, da kan man i de allerfleste Tilfælde være aldeles sikker paa, at det er Energien, der endnu slumrer, Barnet har endnu ikke forstaaet at bruge Øjnene, har ikke lært at tænke sig om. Paa en Skole her i Byen hændte det for nogen Tid siden, at en iøvrigt meget flink og flittig Elev kom op til Matematiklæreren og fortalte — ja det var det sædvanlige, han havde ikke kunnet finde ud af en Opgave, fordi der i denne stod et «underligt» Udtryk. Der var Tale om to Vinklers ensbenævnte Ben; hvad kunde nu det være? Læreren forklarede ham det ved at stikke sit højre Ben frem og spurgte da: «Hvilket af dine Ben er ensbenævnt med det, jeg nu har strakt frem, det højre eller det venstre?» Saa gik der et Lys op for Drengen; men burde i Grunden denne Forklaring have været nødvendig? Inde paa vor egen Skole kom jeg en Dag for nogle Uger siden igennem Gangen i den saakaldte gamle Bygning. Der møder jeg en Dreng fra 3. Mellemskoleklasse, altsaa en Dreng paa ca. 13 Aar, hvem jeg bad gøre mig den Tjeneste at bringe en Bog op i det Klasseværelse, som ligger ved Siden af hans eget. Jeg nævnte Klassen ved Navn, ikke ved Nummer, og skulde lige til at gaa videre, da Drengen standser mig med Spørgsmaalet; «Hvor er det?» Jeg sagde ham det, men da jeg Dagen derefter kom op i hans Klasse, kunde jeg rigtignok ikke lade være med at udtrykke

min Forbavselse over, at han nu snart i 6 Maaneder havde boet Side om Side med en Klasse uden at vide dens Navn. Den Dreng havde endnu ikke lært at bruge sine Øjne. Og lad mig med det samme omtale et Par andre Træk. Jeg bad en Dag en Dreng fra samme Klasse om at bringe en Besked over til en af mine Kollegaer; jeg sagde denne Besked kun een Gang, men meget tydeligt, saaledes at det ikke var muligt at tage fejl. Men Drengen gik ikke; han skulde først have en Mængde Oplysninger om, hvor vedkommende Lærer var at træffe, hvilken Vej han skulde gaa o. s. v., og det til Trods for, at han for 10 Minuter siden havde set ham gaa op ad Trappen til den røde Bygning. Jeg maa indrømme, jeg svarede ikke paa disse Spørgsmaal, bevirkede blot, at Drengen kom af Sted i en overordentlig Fart og lod ham saa selv om Resten. En anden Gang sad jeg og underviste i en Klasse, da det bankede paa Døren; en Dreng kom ind og spurgte mig meget høfligt, om Hr. N. N. var her. «Kender du mig?» spurgte jeg. Ja, det kunde han da ikke nægte; men om jeg da ikke vilde sige ham, hvor Hr. N. N. var. «Nej, jeg vil ikke; jeg vil blot vise dig, at dit Spørgsmaal er ganske unødvendigt, og det saa meget mere, som du udefra gennem Ruden burde have set, hvem der er her inde. Farvel.» Ogsaa han vilde hellere hjælpes end selv bruge sine Øjne.

Naar Børnene efter endt Sommerferie atter samles paa Skolen, plejer jeg regelmæssig i de første Dage, medens Indtrykkene endnn er friske, at faa dem til at fortælle mig, hvor de har været, hvad de har set, og hvad de har oplevet. Og jeg har ofte undret mig over, at kvikke, begavede Drengene undertiden slet ikke har set noget eller oplevet noget. Een har f. Eks. været paa en Egn, hvor der var en interessant gammel Kirke, og saa har han gaaet og set paa Kirkens Taarn i samfulde

6 Uger, Aften paa Aften har han hørt Klokkerne ringe Solen ned uden at have tænkt paa at gaa op og se lidt nøjere paa den gamle Bygning. Og naar jeg saa har fortalt om dette eller hint i Nabolaget, om en gammel Kæmpegrav, en Overligger eller liggende, ja saa er det hændet, at han forbavset har spurgt mig, hvorfra han kunde vide, at der var saadanne Ting at se netop der, hvor han opholdt sig. Jeg har ogsaa faaet det Svar, at han vel nok har hørt Tale derom, men at han ikke havde ment, at det var Ulejligheden værd at begive sig derhen for nærmere at tage det i Øjesyn. Det vil sige, han havde ikke gidet. Paa den anden Side har jeg ogsaa truffet Drengene, som forstod at bruge deres Øjne og Øren, og som har kunnet fortælle mig, hvad de har hørt og set, men disse er sandt at sige de færreste. Og det har ogsaa ofte undret mig, hvor lidt mange af vore Drengene kender Københavns nærmeste Omegn. Naar jeg saa har spurgt, hvorledes det er gaaet til, at de aldrig har været her eller der, ja da har jeg faaet det samme Svar som før: der har ikke været nogen til at vise os det eller til at fortælle os, at der er noget at se. Jeg har da tænkt tilbage paa min egen Barndom, hvorledes vi — nogle gode Venner, som fandt hinanden her i Skolen — saa at sige ved egen Hjælp eftherhaanden opdagede Københavns Omegn, hvorledes vi turede rundt baade Vinter og Sommer med vor Mad i Lommen og ofte var borte lige fra Morgen til Aften; hvor henrykte vi var, naar vi kom hjem og kunde fortælle, at vi havde været paa Steder, hvor vi af os selv fandt Vej dels ved Kort og Kompas og dels ved at spørge os frem. Nogen Hjælp fik vi selvfølgelig ogsaa, dels fra Hjemmet og dels fra en ganske enkelt Lærer her ved Skolen. Jeg tænker herved paa afdøde Premierløjtnant Hertz. Vi var i 2den Latinklasse, da han kom til Skolen, og han havde ikke været ret mange Timer i vor Klasse, før vi

blev gode Venner. Den Gang holdt Skolen ikke en stor fælles Skovtur som nu; den enkelte Klasse henvendte sig til en Lærer og søgte at formaa ham til at gaa med sig. Og vi henvendte os til Premierløjtnant Hertz, som straks sagde ja. Det blev den bedste Skole-skovtur, som jeg har været med paa; Hertz førte os tværs over Markerne ned mod Furesøen, langs med denne og videre Nord paa op mod Lillerød, og jeg husker endnu saa tydeligt, hvorledes han paa en Bakke nær Ravnsbolte tog sit store Generalstabskort frem og lærte os, hvorledes vi skulde orientere os i Terrainet. Selv har jeg nogle Gange prøvet paa noget lignende med forskellige Klasser her paa Skolen, og jeg kan sige, at disse Ture har været mig til stor Glæde, men mest derved, at jeg for enkelte Elevers Vedkommende har givet Stødet til, at de forsøgte sig paa egen Haand, selv turede rundt, ligesom vi gjorde, da vi var i deres Alder.

Nu ved jeg godt, at der er mange Forældre, der her vil indvende: ja det kan være meget godt, men vi vover ikke at udsætte vore Børn for, hvad saadanne Udflugter uden en voksen som Fører kan bringe med sig. Jeg har endog haft Eksempel paa, at Forældre ikke har turdet betro mig deres Barn for en saadan enkelt Dag. Jeg tror, at en saadan Omsorg skyder over Maalet. En Dreng skal jo dog efterhaanden vænnes til at staa paa egne Ben, og det kan kun være af det gode, naar dette sker saa tidligt som muligt. Og desuden, hvad kan der ske paa en saadan Tur? Intet, som ikke lige saa godt kan hænde den halvvoxne Dreng paa hans daglige Gang fra Hjemmet til Skolen. Jeg skulde mene, at Københavns Gader er nok saa farlige at passere som Vejene i Nordsjælland. Og man maa vel huske paa, at Drengen som oftest netop ved det raske Liv, som saadan en Dag bringer, ved de mange Smaahændelser, som aldrig udebliver, efterhaanden vænner sig til det,

som det netop kommer an paa, at tænke sig om og handle derefter. Jeg iagttog en Gang i Fjor Sommer et lille Træk, som glædede mig meget. Jeg kom cyklende paa en af vore Boulevarder, da jeg foran mig fik Øje paa en lille Purk, som kunde se ud til at være ca. 4 Aar gammel. Han stod inde ved Træerne, hvor han holdt sig fast med den ene Haand, kiggede opmærksomt til begge Sider, og da han saa, at Cyklebanen var fri, løb han over, saa stærkt han kunde. I Rendestenen standsede han, saa igen til begge Sider, og da Kørebanen ogsaa var fri, var han i en Fart ovre paa den anden Side af Gaden. Jeg anfører dette for at vise, at vor Bys Ungdom allerede meget tidligt kan lære at tage sig i Agt. Og jeg tror, at enhver Fader og Moder vil give mig Ret i, at et saadant Tilfælde aldeles ikke er ualmindeligt.

Det, jeg altsaa her ønsker at slaa fast, er dette: at vore Drengene skal have Lov til at gaa paa egen Haand, fordi de derved lærer at lukke Øjnene op og bruge deres Forstand; men jeg er dog paa den anden Side aldeles klar over, at dette for mangen en Dreng vil kunne være en stor Fristelse, hvorfor det jo ogsaa bør være Hjemmet, der i hvert enkelt Tilfælde maa afgøre, naar en Dreng kan taale denne Frihed, og om han i det hele taget kan taale den. Men — hellere for megen Frihed end for lidt.

Jeg begyndte med at sige, at der omtrent ikke gaar en eneste Undervisningstime, uden at vi Lærere stilles over Drengene, som ikke bruger deres Øjne og Forstand. Naar vi skal lede et Barn ind herpaa, kan vi først og fremmest vise det, hvori dets Fejl bestaar; vi behøver her ikke at være bange for at bruge Latteren; en Dreng holder nu en Gang ikke af, at man gør lidt Nar ad ham. Men i Særdeleshed gælder det om een Ting; Læreren maa ikke lade sig trætte; det bliver selvfølgelig

en dagligdags Sag for ham at staa overfor den Slags barnlige Dumheder, som jeg før fremdrog nogle Eksempler paa. Men han bør huske, at hvad der er gammelt for Læreren, det bliver for hvert enkelt Tilfælde ganske nyt for Drengen.

Vi sang før:

Der sidder sur og streng
Den Hører paa Kateder

Det sure og strenge er for længe siden gaaet af os Lærere; vi har ikke mere udelukkende vor Plads paa Katedret, men maa forstaa at sætte os paa Bænk sammen med vore Drengene. Og jeg mener derved, at ganske vist har hver enkelt af os sit bestemte Fag og et bestemt Pensum, som skal være gennemgaaet i Løbet af en bestemt Tid; men under Behandlingen af hvert enkelt Fag vil der som Regel altid være Lejlighed til at komme ind paa Livet af vore Drengene, indlede Samtaler med dem, besvare deres mange Spørgsmaal, faa dem til selv at fremsætte deres Tanker og lidt efter lidt lede dem til at tage nogenlunde fornuftigt paa en Sag. Afdøde Inspektør Ottosen havde denne Evne i en ganske enestaaende Grad; vi fik gennem ham en Anelse om, hvad der foregik i Verden udenfor Skolen; mangfoldige Gange tilbragte vi kortere eller længere Tid af Timerne med Samtale om Døgnets Begivenheder, — og vi naaede dog at faa gennemgaaet, hvad vi skulde.

Som det maaske er Dem bekendt, har Skolen betroet mig Undervisningen i Religion, særlig i de højere Klasser; og er der noget Omraade, hvor det gælder om at faa vore Elever til at tænke selv og handle derefter, saa er det da her. Mit Maal har stadig været dette at gøre Eleverne det forstaaeligt, at Faget Religion ikke handler om noget, som var for mange Aar siden, men handler om noget, som er. Jeg bestræber mig for at vise mine Elever, at det religiøse Spørgsmaal ikke letsindigt kan

skubbes til Side, men at det før eller senere af ethvert Menneske vil fordre en Løsning. I en enkelt Henseende er ingen anden Lærer stillet saa gunstigt som Religionslæreren, idet vor Skole jo for dette Fags Vedkommende ganske er kommet bort fra al KaraktergIVEN og Eksamen. Der kan derfor arbejdes ganske jævnt hele Aaret igennem, og da det Stof, som skal gennemgaaes, er fordelt saaledes, at det med nogenlunde Lethed kan overkommes, er der Lejlighed til at komme ind paa mange forskellige Spørgsmaal, en Lejlighed, som jeg ogsaa efter Evne benytter.

Vi maa altsaa lære vore Drengene at lukke Øjnene op, lære dem at gøre deres lagttagelser, lære dem at tænke. Men i Arbejdet mod dette Maal kan vore Drengene selv udrette meget, og især i een Henseende. Jeg kommer herved nu til sidst ind paa et Omraade, hvor vor Tids Ungdom staar langt tilbage for tidligere Tiders. Jeg mener Læsningen i Hjemmet. Naturligvis ikke Lektielæsning, for det er jo desværre snart ved at gaa saaledes, at alt saadant betragtes som en Uting, som noget, man ikke kan befatte sig lidt nok med. Men jeg tænker herved paa Læsning af Fortidens og Nutidens Litteratur. Hvor mange Gange træffer man ikke nu om Stunder unge Mennesker, der har bestaaet deres Præliminæreksamen, 4de Klasses Hovedeksamen eller endog Artium, som aldrig har læst anden Litteratur end den, som netop fordres til deres respektive Eksaminer. Af Navn kender de Alverdens Forfattere, kan fortælle om deres Liv og deres Produktion, kan maaske endog gengive Indholdet af en hel Del Værker, men selv læst dem har de ikke. Som et Eksempel paa, hvor lidt der overhovedet læses selv af større Drengene, kan jeg anføre, at jeg har truffet Drengene paa ca. 14 Aar, som ikke formaaede at læse blot nogenlunde flydende op af en Bog, og dette er sandelig ikke Skolens Skyld. Drengene nu om

Stunder har ikke Tid til at sidde stille over en Bog; der er saa mange andre Ting, som først skal besørges. Og her kan jeg ikke undlade at komme ind paa en Sag, der for Øjeblikket er mere aktuel end nogensinde før. Jeg mener Sportens Betydning for vore Dreng. Jeg er mig bevidst, at jeg i dette Øjeblik rører ved noget, som er Tiden overordentlig helligt, jeg føler mig til Mode som en, der er ved at kaste en Spand koldt Vand over et Stykke hvidglødende Jern; jeg ved, at Jernet vil sprutte; men det faar være; ud maa det, for det har allerede længe ligget mig paa Hjerte.

Sport kan i og for sig være en herlig Ting, men jeg er ganske sikker paa, at man i vor Tid gaar for vidt. Børnene skal nu om Stunder indøve «Systemet» om Morgen, gøre Gymnastik om Formiddagen, spille Fodbold eller Tennis om Eftermiddagen; man hører mange, lange og ækle Tirader om den sunde Sjæl i den sunde Krop, og for at naa dette Ideal forøger man Antallet af Gymnastiktimerne, Børnene halser af Sted paa Cykle og tilbringer mange Timer med at løbe rundt paa Fodboldbanen og sparke. Man udsætter Pokaler for Skolehold, foranstalter Kampe Skolerne imellem, og læg Mærke til, man træner i Maaneder for paa den afgørende Dag at kunne staa sig med $\frac{1}{3}$ eller maaske $\frac{2}{3}$ Points mere end de andre. Hvor det har ærgret mig, naar jeg paa mine mange Ture her i Nordsjælland paa Landevejene træffer unge Mennesker, ja Dreng, som i en ganske uanstændig Paaklædning, pacede af en Cyklist, forsøger at sætte Rekorder som «Fodsportsmænd». Det har glædet mig at se Hundene gøende løbe efter dem; det vilde jeg selv gøre, hvis jeg var Hund. Og hvad opnaar man saa ved denne overdrevne Sport? At Drengene kommer hjem, legemlig trætte, uoplagte til alt aandeligt Arbejde og i Grunden kun egnede til at puttes i Seng med det samme. Og den Tid, som

vi i vore Drengaar brugte til Gennemlæsning af Inge-
mann, Blicher, Stanley, Livingstone, Marryat o. m. a.,
er gaaet og kommer ikke igen. Jeg mener altsaa, at
det nu turde være paa Tide at dæmme lidt op for den
Sportsiver, som har bemægtiget sig vore Dreng, og
som saa mange Steder støttes af Skolerne. Ingen skal
nemlig faa mig til at tro, at en Dreng i Længden har
bedre af at udvikle sin Krop paa den Maade end at ar-
bejde med aandelige Interesser, — jeg forudsætter selv-
følgelig en fornuftig legemlig Opdragelse. Man forsvarer
jo ganske vist Legemsøvelsernes Berettigelse med, at de
netop tjener til at udvikle Energien og Evnen til Initia-
tivet hos de unge; men jeg beder Dem ogsaa lægge
Mærke til, at min Kritik jo heller ikke gælder Legems-
øvelser i og for sig, men kun den overdrevne Maade,
paa hvilken de nu om Stunder drives; og jeg paastaar,
at der er mange Sider af Opdragelsen, der lider ubodelig
Skade derved, heriblandt den frivillige Læsning i Hjem-
met ikke mindst. Barnet bør — for at komme tilbage
til det Billede, hvormed jeg begyndte — lære selv at
gøre Buen i Stand, om Strengen er bristet; det lærer
det ved at læse om, hvordan andre bar sig ad. I yngre
Aar følger det Campes Robinson, Coopers Indianerhelte
og Marryats Søhelte; lidt ældre læser det om de Mænd,
der ved egen Kraft har arbejdet sig op til de største
Stillinger i Livet, og endnu senere vindes Interessen til
de Konflikter, som Livet bringer, og til hvilke hver
enkelt af os efterhaanden giver en større eller mindre
Indsats. Livet lukker sig op for den læsende, tvinger
ham til at gøre sine lagttagelser og lærer ham at tage
sine Forbehold. Drengen læser om, hvordan det er gaaet
andre; men han spørger om: hvordan vil det gaa mig
selv? Han stiller sig selv i sine Hertes Sted; det er
ikke «Hvide Ørn», der jager paa de vidtstrakte Prærier;
det er ikke Midshipman Easy eller Peter Simple, der

oplever de mange Eventyr; det er Drengen selv. Naar vi i vore Drengaar strejfedes rundt i vore dejlige Bøgeskove, var det saa ikke Indtrykkene fra Stanleys og Livingstones Rejser, som vi førte med os? Jo, Bøgerne taler til de Børn, der har lært at sætte Pris paa dem saa godt som nogen Fader og Moder, saa godt som nogen Lærer og Ven. Og Bøgerne lærer dem at se paa Livet i dets mange vekslende Skikkelser, faar dem til at lukke Øjnene op, kalder Tanker frem. Skulde jeg saa til Slutning henvise til en enkelt Bog, som efter min Mening ethvert ungt Menneske burde have staaende paa sin Hylde, da maatte det være Hubbards lille Piece: Et Budskab til Garcia, Fortællingen om den amerikanske Præsident, der skal have Bud til Kubanernes Fører, giver en Officer sine Ordre, Officeren gaar øjeblikkelig uden at spørge om, hvad, hvorledes o. s. v. Her er i ganske faa Linier samlet netop det, som vi bør indprente vore Dreng: at gøre sine lagttagelser, selv at tænke, selv at tage Initiativet og gøre det straks.

«Strengen er gaaet itu, gør den i Stand for mig, Fader». Gid da vor Skole, nu som altid før, maa evne at kunne svare: «Nej, mit Barn, den ægte Skytte hjælper sig selv» — svare saaledes, fordi den er sig bevidst, at den har gjort, hvad den formaaede, for at faa sine Dreng til at se og tænke.

I Overensstemmelse med det af Ministeriet meddelte Skema afholdtes Skolens Eksamen i 1905 paa de dertil bestemte Dage. Opgaverne til de skriftlige Prøver var følgende:

1. VI. Klasses Afgangseksamen i Juni-Juli 1905.

a) fælles.

Dansk Stil (fri Opgave).

Om Nutidens Stræben efter at udbrede Kendskabet til den videnskabelige Forskning og dens Resultater i videre Kredse.

Dansk Stil (bunden Opgave).

Om nyere Anvendelser af Elektriciteten i Menneskets Tjeneste og deres Betydning for Samfundslivet.

b) særlig for den sproglig-historiske Retning.

1. Fransk Stil.

Den 5te Juni 1455 var Villon efter at have spist til Aften gaaet ud af Klostret Saint-Benoit, hvor han boede, og kommen hen at sætte sig paa en Stenbænk i Gaden Saint-Jacques. Han var ledsaget af en Kvinde, der hed Isabeau, og en Præst ved Navn Gilles, der, som man ser, ikke var bange for at vise sig i et saadant Selskab. Man sad og snakkede, da der henad Kl. 9 kom en anden Præst til, Philip Sermoise, som formodentlig havde Fordringer paa Isabeau og gav sig til at true Studenten.¹⁾ Isabeau og Gilles, der saa, at Sermoise var rasende, løb deres Vej, og denne trak en Daggert frem under sin Kjole,

stak Villon i Ansigtet dermed og kløvede hans Læbe. Saa trak ogsaa²⁾ François en Daggert frem under sin Kappe og gav dermed sin Modstander et Stød i Lysken, hvis Alvorlighed ingen af dem straks forstod. Studenten flygtede ind i Klosteret, og dér kastede han, da han blev forfulgt af Præsten, en Brosten efter denne, som væltede ham om, saa lang han var. Derpaa begav Villon sig til en Barber for at lade sig forbinde og absenterede sig saa for at bringe sig i Sikkerhed for Politiets første Under-søgelser.

¹⁾ *écolier.* ²⁾ *à son tour.*

2. Latinsk Version.

De mira cujusdam hominis memoria hæc narrat Muretus. ¹⁾ «Habitabat Patavii²⁾ homo adulescens, honesto loco Corsicæ ortus, qui eo venerat ad jus civile descendum; quo in studio diligenter annos aliquot consumpserat, ut magna jam esset de doctrina illius hominum opinio. Ventitabat autem fere cotidie in ædes meas jam inclinato sole, ibique, quod ædes satis amplæ erant et *apricæ*,³⁾ aut sub divo ambulans et cum æqualibus suis colloquens aut pila aliisve lusibus corpus exercens fessas studiorum laboribus vires reficiebat. Rumor erat, tenere eum artem quandam memoriæ, cujus auxilio multa efficeret, quæ credi nisi spectata non possent. Is quum ad aures meas perlatus esset, cupido me incessit mirabilia illa spectandi. Visum est igitur pro eo, quod domo mea tamquam sua uteretur, hoc ab eo exigere, ut, *quod*⁴⁾ sibi commodum foret, præsentem me artis suæ specimen aliquod daret; et ille nihil gravatus libentissimo animo se, quando vellem, facturum esse respondit. Statim igitur omnes, qui aderamus, in proximum cubiculum ingressi consedimus. Cæpi ego dictare nomina Latina, Græca, barbara, significantia, nihil significantia, tam varia, tam nihil inter se cohærentia, tam multa, ut et ego dictando, et puer, cui

mandatum erat, ut ea exciperet, scribendo, et ceteri, qui aderant, audiendo fessi jam miris modis essemus omnes; ipse unus ex omni numero alacer ac recens assidue plura poscebat. Sed quum ego ipse modum aliquem fieri oportere dixissem, abunde mihi satisfactum iri, si vel dimidiam partem eorum, quæ dicta essent, recitare potuisset, tum ille fixo ad terram obtutu magna nostra omnium expectatione tacitus aliquamdiu stetit, deinde loqui exorsus plane omnia eodem ordine, nusquam prope insistens, nusquam hæsitans, nobis stupentibus reddidit. Rursus ita recitavit, ut ab ultimo incipiens perveniret ad primum; tum ita, ut primum, tertium, quintum ac sic deinceps omnia diceret: quo denique quisque voluerat ordine, sine ullo errore omnia referebat. Hæc ego vix auderem litteris prodere, mendacii suspicionem reverens, nisi innumerabiles prope ejus rej testes haberem, a quibus, si mentirer, vanitatem meam coargui nollem.»

¹⁾ *En fransk Lærd fra 16. Aarh.*

²⁾ *Patavium, Padua.*

³⁾ *solrig.* ⁴⁾ *for saa vidt.*

c) særlig for den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

1. Beregningsopgave.

1. Naar den krumme Overflade af en Omdrejningskegle udfoldes i en Plan, fremkommer der et Cirkeludsnit, hvis Bue er $237^{\circ} 46'$. Beregn Keglens Toppunktsvinkel samt Forholdet mellem Rumfangene af Keglen og af det Kugleudsnit, som beskrives af Cirkeludsnittet, naar det drejes en Gang rundt om Centervinklens Halveringslinie.
2. Den 1ste August 1900 indsatte en Mand i en Bank en Pengesum, der var bestemt til hans Søns Uddannelse, og som var saa stor, at Sønnen, naar de paaløbne Renter stedse lagdes til Kapitalen, i de

næste 6 Aar den 1ste i hver Maaned (første Gang altsaa den 1ste September 1900) kunde hæve 100 Kr. Da det imidlertid straks viste sig, at Sønnen behøvede 25 Kr. mere om Maaneden, end Faderen oprindeligt havde tænkt sig, hævede han maanedlig 125 Kr. i Banken. Naar kunde han sidste Gang hæve denne Sum? Renten er $3^{1/2}$ pCt. p. a.

2. Aritmetik.

1. Under hvilken Betingelse er Differencen

$$(x + y + z)^n - (x^n + y^n + z^n),$$

hvor n er positiv hel, delelig med

$$\frac{1}{3} [(x + y + z)^3 - (x^3 + y^3 + z^3)]?$$

2. Bevis Formlen

$$1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4 + \dots + n(n+1) = \frac{n(n+1)(n+2)}{3}.$$

og find dernæst Summen af hver af Rækkerne

$$1 + (1+2) + (1+2+3) + (1+2+3+4) + \dots \\ + (1+2+3+\dots+n)$$

og

$$1 \cdot n + 2 \cdot (n-1) + 3 \cdot (n-2) + \dots + (n-1) \cdot 2 + n \cdot 1.$$

3. Løs Ligningerne

$$2xy^2 + xy + 4y^2 - 3x + 4y - 3 = 0$$

$$2x^2 + 2xy + y^2 - x - y - 11 = 0$$

med Hensyn til x og y .

3. Projektionstegning.

I den vandrette Billedplan tegnes en regulær Femkant $ABCDE$ saaledes, at BC er parallel med Grundlinien (Projektionsaksen), og at denne og Femkanten ligger paa hver sin Side af BC . Denne Femkant tages til Grundflade i et femsided Prisme med Sidekanterne AA_1 , BB_1 , CC_1 , DD_1 og EE_1 ; AA_1 skal være lig med den vinkelrette fra D paa AB og danne en Vinkel paa 60° med Grundfladen, og desuden skal den være vinkelret paa AB . Tegn begge Billederne af dette Legeme.

Prismet deles af Diagonalplanen gennem CC_1 og EE_1 i et tresidet og et firsidet Prisme; tegn begge Billederne af dette sidste Legeme, efter at det er drejet 120° om AB .

Afstanden mellem Grundlinien og BC skal være saa stor, at ingen af Hjørnespidserne falder uden for 1ste Rumvinkel. — Naar der til Radius i Femkantens omskrevne Cirkel tages en Linie af omtrent 1 Tommes Længde, faar Tegningen en passende Størrelse.

4. Geometri.

1. Der er givet et Kvadrat og en Halvcirkel med Diametren AB . Konstruer en Firkant $ABCD$, der har samme Areal som Kvadratet, og hvis tre Sider tangerer Halvcirklen.

2. Benene af en Vinkel x danner Vinklerne α og β med en Plan, paa hvilken x projiceres som en ret Vinkel; find x udtrykt ved α og β

3. I Hyperblen $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$ trækkes et vilkaarligt Par konjugerede Diametre; find Ligningen for det geometriske Sted for Skæringspunktet mellem den ene af disse Diametre og Linien gennem et af Brændpunkterne parallel med den anden. Vis, at dette geometriske Sted er en Hyperbel, og find dennes to Halvakser.

2. Almindelig Forberedelseseksamen og IV. Klasses Hovedeksamen Juni 1905.

1. Dansk Stil.

Japan og Japaneserne.

2. Engelsk Version (almindelig Forberedelseseksamen).

During the wars at the close of the 18th and the beginning of the 19th centuries a sincere friendship was

*struck up*¹⁾ between two British sailors, one of whom, Bill, was an Englishman, while the other, Pat, was a son of the «*Emerald Isle*»²⁾. In one of the numerous *naval actions*³⁾ of the time, the two friends who always used to fight at each other's side, had been separated in the *turmoil*⁴⁾ of battle, when, during a casual pause in the dreadful cannonade, while crossing the deck, Bill's ear was struck by the voice of his friend from among a heap of slain and wounded, calling to him in feeble *accents*⁵⁾: «Dear Bill, couldn't you take me down to the doctor and have me *dressed*⁶⁾; I fear, one of my legs is gone, and I am bleeding to death here.»

Consequently Bill took his wounded friend on his back and was already in the act of carrying him away, when the shooting recommenced and another cannon-ball took away the head of the unfortunate Pat without his friend being aware of the fact, so that what he brought down was only a headless corpse; and when he addressed the doctor in his true-hearted way: «I say, doctor, here's my best friend Pat in a sorry *plight*⁷⁾, could you do something for him, I'd thank you for it,» he met with a very *ungracious*⁸⁾ reception. «Now, what's this, you stupid *blockhead*⁹⁾? Do you think, I can supply him with another head?»

Bill, having laid down his burden on the deck, now became aware of the real state of things and, scratching his head, he replied: «Well, Sir, *that beats me*¹⁰⁾, he told me it was the leg, but though he was my friend, I must say, that he was always a *sad story teller!*»¹¹⁾

¹⁾ to strike up, at slutte. ²⁾ the Emerald Isle, «den grønne Ø» (=: Irland). ³⁾ naval action, Søslag. ⁴⁾ turmoil, Tummel. ⁵⁾ accents, Tone. ⁶⁾ to dress, at forbinde. ⁷⁾ plight, Forfatning. ⁸⁾ ungracious, unaadig. ⁹⁾ blockhead, Fæ. ¹⁰⁾ that beats me, det gaar over min Forstand. ¹¹⁾ a sad story teller, en slem Lognhals.

3. Aritmetik.

1. Forkort Brøken

$$\frac{6x^3 + 13x^2 + x - 2}{2x^2 - 3x - 2},$$

og undersøg, om den forkortede Brøk er positiv eller negativ, 1) naar $x > 2$, 2) naar $x < \frac{1}{2}$.

2. Løs Ligningen

$$\log(x - 1 + 2\sqrt{6}) = 3 - \log(x - 1 - 2\sqrt{6}),$$

og vis, at den ene af de fundne Værdier for x maa forkastes.

3. Tre Tal, af hvilke det mellemste er 12, danner en Differensrække. Bliver baade det første og det tredje Tal 25 mindre, medens det mellemste ikke forandres, kommer de til at danne en Kvotientrække. Find Tallene.

4. Geometri.

1. I Trekant ABC er $AC = BC = b$ og $AB = g$, hvor $g > b$. D og E er Punkter i henholdsvis AB og BC , saaledes beliggende, at

$$BD = BC \text{ og } BE = \frac{1}{2}AB.$$

Vis, at Trekant BDE og Firkant $ADEC$ har baade lige store Perimetre og lige store Arealer.

2. I Trekanten ABC med Siderne a , b og c (a modstaaende til A o.s.v.) er D Skæringspunktet mellem AB og $\angle C$'s Halveringslinie, og $\angle A$'s Halveringslinie træffer CD i O . Find AD , og bevis dernæst, at

$$\frac{OD}{CD} = \frac{c}{a + b + c}.$$

Hvorledes kan man heraf slutte, at $\angle B$'s Halveringslinie ogsaa træffer CD i O ?

3. I en given Vinkel tegnes med vilkaarlig valgt Radius en Cirkel saaledes, at den rører begge Vinklens Ben. Konstruer de Cirkler, der rører den saaledes tegnede Cirkel samt begge Vinkelbenene.

5. Regning.

1. I Aaret 1905 tilvirkedes der af samtlige danske Sukkerfabriker en saa stor Mængde Sukker, at den ved ligelig Fordeling mellem alle Danmarks Indbyggere vilde have givet $47\frac{1}{3}$ Pd. til hver. Sukkeret blev tilvirket af Sukkerroer, saaledes at der af hvert Centner Roer blev udvundet $14\frac{1}{2}$ Pd. Sukker. Naar der nu gennemsnitlig blev høstet 308 Centner Roer paa hver Td. Land, der det nævnte Aar blev benyttet til Roedyrkning, skal man beregne, hvor mange pCt. af hele Danmarks Fladeindhold det samlede Roereale da udgjorde. Beregningen kan efter Eksaminandens eget Valg udføres med eller uden Anvendelse af Logaritmer; Resultatet skal i begge Tilfælde, og hvad enten der anvendes 4- eller 5-cifrede Logaritmer, angives med 3 Decimaler.

Danmarks Fladeindhold = 698,4 Kvadratmil; Indbyggertallet i 1905 = 2,45 Million. — 1 Td. Land = 14000 Kvadratalen; 1 Mil = 12000 Alen.

2. Et Parti Korn sælges i 5 Gange, saaledes at der
ved 1ste Salg sælges $\frac{1}{3}$ af hele Partiet,
- 2det — — $\frac{1}{4}$ - - —
- 3die — — $\frac{1}{5}$ af Resten,
- 4de — — $122\frac{5}{8}$ Tdr.
og - 5te — — $130\frac{1}{2}$ Tdr.

Ved hvert Salg faas 18 Øre mere for Tønden end ved det nærmest foregaaende, og for alt Kornet tilsammen faas 6601 Kr. 29 Øre. Hvor meget faas da for Tønden ved hvert af de 5 Salg?

I Bedømmelsen af Prøverne deltog som af Ministeriet beskikkede Censorer:

Ved Afgangseksamen for Studerende.

- I Dansk og Oldnordisk: Hr. Overlærer Kr. Mikkelsen.
 - Fransk: Hr. Docent, Dr. phil. Sandfeld-Jensen.
 - Tysk: Hr. cand. mag. M. Vibæk.
 - Engelsk: Hr. cand. mag. N. Bøgholm.
 - Historie: Hr. Dr. phil. L. Moltesen.
 - Latin: Hr. Professor, Dr. phil. Gertz.
 - Græsk: Hr. Cand. mag. F. Hoffmann.
 - Matematik: Hr. Overlærer N. Andersen.
 - Naturlære (spr.): Hr. Adjunkt Weis.
 - Naturlære (mat.): Hr. Overlærer K. Schmidt.

Ved 4de Klases Hovedeksamen.

- I Dansk Stil: Hr. Overlærer Kr. Mikkelsen.
 - Tysk: Hr. Cand. mag. M. Vibæk.
 - Latin: Hr. Professor, Dr. phil. Gertz.
 - Geografi: Hr. Cand. mag. Ehrencrone-Müller.
 - Naturhistorie: Fru Sophie Rostrup.
 - Matematik: Hr. Cand. phil. Th. Bruun.
 - Naturlære: Hr. Cand. phil. Th. Bruun.

Ved almindelig Forberedelseeksamen.

- I Dansk: Hr. Overlærer Kr. Mikkelsen.
 - Engelsk: Hr. Cand. mag. N. Bøgholm.
 - Tysk: Hr. Cand. mag. M. Vibæk.
 - Fransk: Hr. Cand. mag. F. Hoffmann.
 - Historie: Hr. Dr. phil. L. Moltesen.
 - Geografi: Hr. Cand. mag. Ehrencrone-Müller.
 - Naturhistorie: Fru Sophie Rostrup.
 - Naturlære: Hr. Cand. phil. Th. Bruun.
 - Matematik: Hr. Cand. phil. Th. Bruun.
-

Følgende Elever underkastede sig

Afgangseksamen for Studerende.

Bretting, A. E., Søn af Hr. Postmester B.
 Bruun, P., Søn af Hr. Forvalter B.
 Douzaine-Hansen, C., Søn af Hr. Konsul D.-H.
 Hansen, P. J. C., Søn af Hr. Stabssergent H.
 Kayser, A. G., Søn af Hr. Tømmermester K.
 Lorentzen, C. W., Søn af Hr. Overretssagfører L.
 Meldgaard, L. L., Søn af Hr. Gaardejer M.
 Nielsen, P. V. Z., Søn af afd. Kaptajn N.
 Nissen, A. C., Søn af Hr. Ingeniør N.

4de Klases Hovedeksamen.

Andresen, K. L. G., Søn af Hr. Hotelforpagter A.
 Bauers, A. C. J., Søn af Hr. Blomsterhandler B.
 Becker, J. V., Søn af Hr. Havebrugskandidat B.
 Herskind, P. E. L., Søn af Hr. Overpolitibetjent H.
 Kremer, S. A., Søn af Hr. Sagfører K.
 Larsen, A. E., Søn af afd. Agent L.
 Lindahl, A. P. V., Søn af Hr. Snedker L.
 Munk, A. B., Søn af Hr. Kommunelærer M.
 Naumann, J. F., Søn af afd. Handskemager N.
 Nielsen, A. K., Søn af Hr. Fuldmægtig N.
 Ottosen, N. E., Søn af Hr. Pensionatejer O.
 Pugh, K. T. H., Søn af Hr. Prokurist P.
 Rambusch, T. E., Søn af Hr. Kaptajn R.

Almindelig Forberedelseseksamen.

Cammer, P., Søn af Hr. Viceinspektør C.
 Christensen, A. K., Søn af Hr. Magistratsbud C.
 Doberck, C. V., Søn af Hr. Kunstsmedemester D.
 Grønquist, K. V., Søn af Hr. Tilskærer G.
 Hansen, C. E., Søn af Hr. Husejer H.
 Pugh, E. C. H., Søn af Hr. Prokurist P.
 Støjholm, A. C., Søn af Hr. Snedker S.
 Stahr, J. E., Søn af Hr. Økonom S.

Afgangseksamen for Studerende Juni—Juli 1905.

	Dansk Stil fri Opgave.	Dansk Stil bunden Opgave.	Dansk (mundtlig) og Oldordisk.	Fransk.	Tysk.	Engelsk.	Historie.	Latin (skriftlig).	Latin (læst).	Latin (ikke læst).	Græsk.	Naturlære.	Aritmetik (skriftlig).	Aritmetik (mundtlig).	Geometri (skriftlig).	Geometri (mundtlig).	Mekanisk Fysik.	Kemisk Fysik.	Points.	Hotelkarakter.
Bretting, A. E.	mg.	mg. +	ug. ÷	mg. +	ug.	"	ug.	"	"	"	"	"	mg. +	ug.	ug.	ug.	ug. ÷	ug. ÷	107	1ste ¹⁾
Bruun, P.	mg. ÷	mg.	mg. +	mg.	ug. ÷	"	mg. ÷	mg.	mg. +	mg. +	ug. ÷	mg. +	"	"	"	"	"	"	99	1ste
Douzaine Hansen, C.	mg. ÷	mg. ÷	mg.	g.	g. +	"	g. ÷	"	"	"	"	"	tg. ÷	mg.	mg. +	mg.	mg.	g.	63	3die
Hansen, P. J. C.	mg.	mg.	mg. +	g.	mg. +	ug. ÷	"	"	"	"	"	"	tg.	mg. ÷	g.	mg.	mg. +	g. +	86	1ste
Kayser, A. G.	g. +	mg. ÷	g. +	g. +	mg.	"	g.	"	"	"	"	"	mdl. +	mg.	g. ÷	ug. ÷	mg.	g.	72	2den
Lorentzen, C. W.	mg.	mg. ÷	g. ÷	tg. +	mg. ÷	"	mg. +	"	"	"	"	"	tg. ÷	mg. ÷	g.	mg. ÷	mg.	mg. ÷	72	2den
Meldgaard, L. L.	mg.	mg. +	ug.	mg. ÷	mg.	"	ug. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg.	ug. ÷	mg.	"	"	"	"	"	"	99	1ste
Nielsen, P. V. Z.	mg.	mg. ÷	ug. ÷	mg. +	mg.	"	ug.	"	"	"	"	"	tg.	mg.	tg.	ug. ÷	mg. ÷	mg.	89	1ste
Nissen, A. C.	g. +	mg. ÷	mg.	g. +	mg. ÷	"	mg.	"	"	"	"	"	g. ÷	g. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg.	mg.	85	1ste

¹⁾ med Udmærkelse.

Fjerde Klasses Hovedeksamen Juni—Juli 1905.

	Dansk Stil.	Tysk.	Fransk.	Latin.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Aritmetik.	Geometri.	Græsk.	Naturlære.	Points i det hele	Points i Afslutningsfagene.
Andresen, K. L. G.	mg. ÷	mg. +	mg. +	mg. ÷	mg. +	ug. ÷	mg.	mg.	tg.	"	mg. +	71	34 $\frac{2}{3}$
Bauers, A. C. J.	mg. ÷	g. +	mg. ÷	g. ÷	ug. ÷	ug.	mg. +	mg. +	ug. ÷	"	ug.	72	28 $\frac{1}{3}$
Becker, J. V.	mg.	mg. ÷	mg. ÷	g. ÷	mg. ÷	ug. ÷	ug. ÷	g. ÷	g. +	"	mg.	65	29
Herskind, P. E. L.	mg. +	mg. ÷	ug. ÷	mg. +	mg. +	ug.	mg.	mg.	mg. ÷	ug.	"	80	34 $\frac{2}{3}$
Kremer, S. A.	mg. ÷	g. ÷	mg. ÷	g.	g. ÷	g.	g.	tg. ÷	g.	mg. +	"	55	21
Larsen, A. E.	ug. ÷	ug. ÷	mg.	mg. +	ug. ÷	ug. ÷	ug.	mg. +	mg. ÷	ug.	"	81	37
Lindahl, A. F. V.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	"	87	40
Munk, A. B.	mg. +	ug.	mg.	mg. +	ug. ÷	ug. ÷	mg. +	tg. ÷	tg.	mg.	"	66	22 $\frac{2}{3}$
Naumann, J. F.	g. +	mg.	mg.	ug. ÷	mg. +	mg.	mg. ÷	ug.	g. +	ug.	"	77	34
Nielsen, A. K.	g. +	mg.	mg.	ug. ÷	ug.	ug. ÷	mg. ÷	mg. +	mg.	ug.	"	79	34 $\frac{1}{3}$
Ottosen, V. E.	mg. ÷	mg. +	mg.	g. +	mg. +	ug. ÷	mg.	tg. +	g. ÷	mg. ÷	"	66	28
Pugh, K. T. H.	mg. ÷	g. +	g.	mg.	mg.	ug.	ug.	mg. +	ug. ÷	g. +	"	75	36 $\frac{2}{3}$
Rambusch, T. E.	g. +	mg.	mg. ÷	g. ÷	mg. +	mg. ÷	ug. ÷	tg. ÷	g.	mg. ÷	"	59	24 $\frac{1}{3}$

Almindelig Forberedelseseksamen Juni—Juli 1905.

	Mundtlig Dansk.	Skriftlig Dansk.	Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Natur- historie.	Natur- lære.	Geometri.	Regning.	Aritmetik.	Orden med de skriftl. Arbejder.	Points.
Cammer, P.	ng.	mg.	mg. ÷	ng. ÷	„	ug. ÷	ug.	ug.	ug.	ug.	ug. ÷	ug.	mg. +	113 ¹⁾
Christensen, A. K.	mg. +	g.	tg. +	mg. ÷	g. +	g. +	mg. ÷	mg.	mg.	g. ÷	tg.	tg. +	mg.	81 ¹ / ₃
Doberck, C. V.	mg.	mg. ÷	mg. ÷	g. +	mg. ÷	tg. +	g.	mg. +	mg. ÷	tg. ÷	mdl. +	mdl. +	mg. +	69 ¹ / ₃
Grønqvist, K. V.	mg.	mg. ÷	mg. +	mg. +	„	g. +	ug. ÷	ug.	g. +	tg.	g. +	g. ÷	mg.	93
Hansen, C. E.	mg. ÷	g. +	g. +	mg.	mg. +	mg. +	ug. ÷	g.	mg. ÷	g.	g. +	mg. ÷	mg.	100
Pugh, E. C. H.	mg. +	mg.	mg. ÷	mg. +	mg. +	ug.	ug.	ug. ÷	ug.	mg. +	ug. ÷	ug.	mg. +	118
Støjholm, A. C.	g. +	g.	g. ÷	mg. ÷	„	g. +	mg.	g. +	ug. ÷	ug.	ug.	ug. ÷	mg.	93 ² / ₃
Stahr, J. E.	g. +	g. +	mg.	g. +	„	mg.	g.	g. +	g. +	tg.	g. ÷	tg. ÷	mg.	75 ¹ / ₃

¹⁾ bestod med Udmærkelse.

Udsigt over, hvad der er læst i det forløbne Skoleaar.

U n d e r k l a s s e r n e .

Forberedelsesklassen.

Dansk. Eleverne er indøvede i at tale højt og tydeligt og i Indenadslæsning. De er delte i flere Partier; de har læst Fru Heins «Hanebogen» 1ste Del. Ved Samtale om Indholdet af det læste har Læreren søgt at bringe Eleverne til en rigtig Opfattelse og til med egne Ord at gengive det læste. Samtale om forskellige Dyr Liv og Betydning, om de vigtigste Træer i Skov og Have, Forholdene paa Land og i By, de forskellige Arbejder, for en Del knyttet til Pfeiffers Vægtavler. De letfatteligste Fortællinger fra Bibelhistorien er fortalte; enkelte Morgensange sungne.

Regning. Tallæsning. Øvelse i at behandle Talene. Hovedregning. Eleverne er delte i flere Partier, De fleste har lært Addition og Subtraktion. De øvrige beskæftiger sig endnu med Begyndelsesgrundene.

Skrivning. Ældste Afdeling: Sammenskrift med latinske Bogstaver; for de øvrige har Undervisningen været indskrænket til de første Begyndelsesgrunde og enkelte Bogstaver, i den første Tid paa Tavle, senere i Bog.

Klassen har ialt 25 Timer om Ugen, hvoraf 6 anvendes til Skrivning, 2 til Gymnastik, 1 til Sang og de

øvrige til Fortælling, Indenadslæsning og Regning. Eleverne er adskilte fra den øvrige Skole og er stedse under Opsyn af en Lærer.

3die Fællesklasse.

For at optages i denne Klasse maa Eleven have fyldt sit 7de Aar og nogenlunde opnaaet Færdighed i at skrive Bogstaver.

Dansk. Slomans danske Læsebog I. I Aarets første Maaneder bruges to ugentlige Timer til Afskrift efter den trykte Bog, senere til Diktat af lettere, ikke læste Stykker. Oplæsning, Stavning, Genfortælling, Øvelse i Forstaaelse af de læste Stykker i Prosa og Poesi. Ved Udgangen af Klassen skal Eleverne kunne skelne Substantiverne fra andre Ord. Af Danmarks Historie er gennemgaaet til Valdemar Sejrs Død.

Geografi. Danmarks Geografi alene efter Kort. De første geografiske Begreber er bibragte ved, at man gaar ud fra de daglige Omgivelser eller fra Forhold, der er Eleverne bekendte. Dernæst er Landets forskellige Dele, deres Natur og Udseende, Havets Indskæringer, de vigtigste Byer o. s. v. nærmere omtalte under stadig Paavisning af Naturens Indflydelse paa Menneskenes Beskæftigelse.

Naturhistorie. De vigtigste og mest karakteristiske Repræsentanter for Pattedyr- og Fugleklassen. Der er ikke benyttet nogen Lærebog; men Læreren har ved Fremvisning og Beskrivelse af Hovedrepræsentanterne for de forskellige Pattedyr- og Fugleordener fornemmelig lagt Vægt paa at vække og udvikle Disciplenes Sans for Dyrenes ydre Former og øve dem i at beskrive deres Udseende. Dertil er knyttet en kort Beskrivelse af Dyrenes Liv og mest fremtrædende Egenskaber.

Regning. De fire Regningsarter i ubenævnte hele Tal. Tabel.

Skrivning. I det første Halvaar beskæftiges Eleverne med Indøvelse af Alfabetet. De flinkeste øves dernæst i Sammenskrift efter foreskrevne Ord.

4de Fællesklasse.

Dansk. Slomanns Læsebog 2den Del. 3 ugentlige Timer til Diktat, alle Skilletegn dikteres. Formlæren indøves ved Hjælp af en af Læreren dikteret skematisk Grammatik.

Religion. Det gamle Testamente til Kongetiden; det nye Testamente til Jesu Undergerninger efter Balslevs Bibelhistorie. De ti Bud og Fadervor uden Forklaring; nogle Salmer.

Historie. Uden Benyttelse af Bog er lært Danmarks Historie fra Valdemar Sejrs Død til Frederik III. Forrige Aars Pensum repeteret.

Geografi. Efter Dalbergs lille Geografi er lært fra Danmark til Holland og Belgien.

Naturhistorie. Hønsfuglene, Vade- og Svømme-fugle samt de koldblodige Hvirveldyr. Der er ikke benyttet nogen Bog.

Regning. De fire Regningsarter i benævnte Tal. Hovedregning to Timer om Ugen.

Tegning i Bog af Figurer efter Fortegning. Maaleøvelser.

Skrivning. Øvelse i Sammenskrift, dels efter Forskrift, dels efter trykte Bøger.

Gymnastik og Sang.

5te Fællesklasse a og b.

Dansk. Slomann: Dansk Læsebog 3die Del. En ugentlig Time Stil, hvorved bl. a. Eleverne er øvede i selv at fortælle. De første 40 Stykker af Olaf Langes danske Sproglære.

Geografi. Dalbergs lille Geografi. Fra Holland

og Belgien til Asien, samt Jordens Bevægelse, Zonerne, Klima, Dyre- og Planteliv, Menneskeracer.

Historie. Danmarks Historie efter Ottosen: Børnenes Fædrelandshistorie. Desuden er en Del fortalt til, navnlig saadant, som knytter sig til Hovedstadens Historie, dens Monumenter o. l.

Religion. Det nye Testamente fra Jesu Undergøinger, det gamle Testamente fra Kongetiden — efter Balslevs Bibelhistorie. De tre Trosartikler. Nogle Salmer.

Naturhistorie. Leddyr og Bløddyr. Undervisningen er stadig knyttet til Fremvisning af Naturgenstande eller Afbildninger saaledes, at Eleverne er øvede i selv at faa Øje for og indprente sig Forskelligheder og Ligheder mellem de forskellige Dyreformer. Angaaende Planterne er mundtlig fortalt om vore vigtigste Nytteplanter samt Plantens forskellige Dele.

Regning. De fire Regningsarter med hele Tal. Addition og Subtraktion med Brøk, Decimalbrøk, Regula de Tri med hele Tal. Regning paa Klassetavlen og Hovedregning.

Tegning som i 4de Klasse. Fortsættelse.

Skrivning, dels efter Forskrift, dels efter Diktat i linierede Bøger.

Gymnastik og Sang.

Mellemskolen.

1ste Mellemskoleklasse a og b.

Dansk. Julie Heins: Dansk Læsebog V, Olaf Langes Sproglære Stk. 27—65. Eleverne har skrevet Stil hjemme og vænnes saa smaat til at sætte Skilletegn. Mundtlig Genfortælling er indøvet.

Engelsk. Jespersen og Sarau: Engelsk Begynderbog I, samt II Side 1—13. Smaa engelske Samtaler ud fra det læste som Grundlag.

Historie. L. Schmidts Lærebog i Historie for Mellemskolen. Oldtiden. Historisk Billedatlas er benyttet.

Geografi. C. C. Christensens Geografi: Danmark, Norge, Sverig, Rusland og de brittiske Øer.

Religion. Balslevs Katekismus: Fadervor, 1ste Troesartikel. Det nye Testamente: Udvalgte Fortællinger. Nogle Salmer.

Naturhistorie. Leddyr og Bløddyr, Dyrenes indre Bygning, de vigtigste Organer og deres Virkemaade fremhævet. Øvelse i at bestemme Planter efter Frk. Trydes Flora.

Regning. Multiplikation og Division med Brøk, Regula de Tri med hele Tal og Brøk. Indøvelse af Tabel. Idelig Øvelse i Hovedregning.

Geometrisk Tegning. Der er forklaret og tegnet Figurer til de vigtigste Sætninger og Konstruktioner i Plangeometrien. Der er lagt Vægt paa at indprente Eleverne de vigtigste Begreber og Betegnelser i Geometrien.

Frihaandstegning. Afslutning paa det i 4de og 5te Fællesklasse lærte.

Skrivning.

Gymnastik og Sang.

2den Mellemlasse a og b.

Dansk. Julie Heins: Dansk Læsebog VI. En Hjemmestil hver anden Uge. Olaf Lange: Dansk Sprog-lære i fremadskridende Øvelser.

Tysk. Ingerslev og Vibæks Begynderbog for Mellemskolen Side 1—98.

Engelsk. Jespersen og Sarau: Engelsk Begynder-bog II, Side 24—67.

Historie. Den nyere og nyeste Tid efter Schmidts Verdenshistorie, til Unionen.

Geografi. C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen I. Del Bogen ud.

Religion. Balslevs Katekismus: den anden Troesartikel. Det nye Testamente: udvalgte Fortællinger. Christi Lidelseshistorie efter Salmebogen. Nogle Salmer.

Naturhistorie. Uden Brug af Bog er i Zoologi gennemgaaet: Pattedyr, Fugle, Krybdyr, Padder og Fisk; i Botanik: Planternes Grundformer, Sammensætning og Liv. Plantebestemmelser efter Fr. Trydes Flora.

Matematik. Jul. Petersens Bøger for Mellemskolen indtil Polynomiers Division, og i Geometri til Afhængighed mellem rette Liniers Længder.

Naturlære. Sundorphs Lærebog i Fysik for Mellemskolen I. til Læren om Elektricitet.

Regning. Repetition af Brøk, Regula de Tri med hele Tal og Brøk. Simpel Rente. Blandede Opgaver.

Geometrisk Tegning. Elementære Konstruktioner.

Frihaandstegning efter store Fortegninger, fritstaaende Klodser og Traadfigurer.

Skrivning, Gymnastik og Sang.

3die Mellemlasse a og b.

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm. 6te Afdeling er benyttet til Genfortælling. H. P. Holst: Den lille Hornblæser (Skoleudgaven) er gennemgaaet og genfortalt. Øvelser i Analyse og Tegnsætning efter Olaf Langes Bog. En Hjemmestil hver anden Uge.

Svensk. P. Christensen: Sv. Læsebog for Mellemskolen, 20 Sider.

Tysk. Ingerslev og Vibæks Begynderbog Side 81—119. Sammes Læsebog for Mellemskolen S. 1—58. Sammes Grammatik.

Engelsk. Jespersens Begynderbog S. 1—65. Hovedpunkterne af Formlæren indøvede under Læsningen.

Historie. Eiler Møllers Verdenshistorie for Mellem-skolen: til «Den nyeste Tid».

Geografi. C. C. Christensen: Asien, Afrika og Nordamerika.

Naturhistorie. Uden Brug af Bog er i Zoologi gennemgaaet Leddyr og Bløddyr, i Botanik: Tokimbladede Planter.

Religion. Lukas Evangelium. Den tredie Tros- artikel.

Matematik. Julius Petersens Læsebøger for Mellem-skolen.

Naturlære. Sundorphs Lærebøger for Mellem-skolen: Elektricitetslæren og hele Kemien.

Regning. Anvendelse af Proportioner (Procent- regning, sammensat Regula de Tri, Delingsregning, Blandingsregning og Kæderegning). Jævnlig Hjemme- regning.

Tegning. Tegning efter Fortegninger, Gibsafstøb- ninger og Klodser. — Geometrisk Tegning.

Skrivning, Gymnastik og Sang.

Realklasserne.

3die Realklasse.

Dansk. Winkel Horn og Borchsenius: Dansk Læse- bog. Enkelte Værker af danske Forfattere. Analyse. En Hjemmestil hver fjortende Dag.

Tysk. Skouboes tyske Læsebog for Mellemklasser, S. 35—37, 46—63 og 87—110. Ipsens Grammatik § 36—80.

Fransk. Baruël og C. Michelsen: franske Noveller og Skitser Side 1—87. O. Nielsens Grammatik § 42—126.

Engelsk. Hansen og Magnussen: Engelsk Læse- bog for ældre Begyndere, I. Brække: Engelsk Læsebog

for Mellemlasserne S. 122—151. Jespersens Begyndergrammatik.

Historie. Ottosen og Schmidt: Den nyeste Tid.

Geografi. C. C. Christensens mindre Lærebog: Sydamerika, Australien, Indledningen, Danmark og Skandinavien.

Naturhistorie. Zoologi: Leddyr og Bløddyr. Botanik efter Grønlund: fra enkimbladede Planter — Bogen ud.

Naturlære. Prytz's Naturlære: Magnetisme, Elektricitet og Varme tilligemed Dele af Ligevægtslæren.

Religion. Af Balslevs Katekismus: Sakramenterne. Bjærgprædiken. Udvalgte Fortællinger af Kirkens Historie.

Matematik. Jul. Petersen: «Rationale Størrelser»: Maal og Multiplum. «Irrationale Størrelser»: Rod, Ligninger af anden Grad, Rækker. Jul. Petersens Geometri: Indtil Cirkelperiferiens Længde. Opgaver hjemme og paa Skolen.

Regning. Kvadratrod, Kubikrod, Logaritmer og blandede Opgaver efter Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasser.

Tegning efter fritstaaende Genstande, udstoppede Dyr og lignende.

Skrivning og Gymnastik.

4de Realklasse.

Opgives til Eksamen:

Dansk. Holberg: Jeppe paa Bjerget og Jacob von Thybo. Wessel: Hundemordet. Baggesen: Passet. Oehlenschläger: Axel og Valborg. Grundtvig: Villemoes og Mester Ole Vind. Ingemann: Indbrudet paa Postgaarden. Blicher: Andejagten. Hauch: Haldor mellem Fjeldene. Poul Møller: Glæde over Danmark. Hertz: Skriftemaalet. Chr. Winther: Henrik og Else. H. C. Andersen: Snemanden. Paludan-Müller: Alma. Meir

Goldschmidt: Skolelærer Mortensen. Heiberg: Om Tonen i det offentlige Liv.

Engelsk. Listov: Eng. Læsestykker II, S. 103—155. Hansen og Magnussen eng. Læsebog S. 1—75. Boysens engelske Digte S. 30—60.

Tysk. Skouboes Læsebog S. 37—47, 63—87, 106—115, 126—142, 152—176, 188—196, 238—258.

Fransk. Bovien og Høpfner: Moderne franske Forfattere 51—65. 124—168.

Historie. Ottosen og Schmidt: Lærebog i Historie: Roms Historie i Oldtiden. Englands Historie — 1782. Den nyeste Tid. Nordens Historie: Oldtiden og Middelalderen. Danmark, Norge og Sverrig fra 1770 og 72. P. Munch: Mindre Lærebog i Samfundslære S. 1—31; 67—90.

Geografi. Dahlbergs Geografi.

Matematik. Jul. Petersens Aritmetik og Geometri.

Naturhistorie. Boas Zoologi. Grønlunds Botanik.

Naturlære. Prytz's Naturlære.

De studerende Klasser.

3die studerende Klasse.

Latin. Cæsars Gallerkrig: 5te Bog. Iversens Stiløvelser. Cicero pro Roscio 1—20.

Tysk. Skouboes Læsebog S. 37—115, 152—176, 238—258. Ipsens Grammatik S. 1—105.

Græsk. Karl Hude: Græsk Elementarbog, første Afsnit. Af andet Afsnit Side 1—6. Græsk Formlære af Berg og Hude.

Løvrigt som den tilsvarende Realklasse.

4de studerende Klasse.

Dansk. Værker og Brudstykker af saavel ældre som yngre danske Forfattere er læste. 3 Stile om

Maanednen, i Reglen af skildrende eller fortællende Indhold.

Tysk. Skouboes Læsebog. Ipsens Grammatik.

Opgives til Eksamen:

Fransk. Bovién og Høpfner: Moderne franske Forfattere S. 1—65, 124—168. Oluf Niensens Grammatik.

Latin. Cæsars Gallerkrig I, 1—30, V. Cicero: Talen for Roscius 1—31. Ovid: Ceres 1—44. Pyramus og Thisbe, Pentheus, Deucalion og Pyrrha.

Græsk. Hude: Græsk Elementarbog II (Xenophons Anabasis og Kyropædien), S. 1—23; 32—40; 59—66. Homers Odyssee IX. Berg og Hude: Græsk Formlære.

Historie. Ræder: Oldtidens Historie indtil «de gode Kejsere».

Geografi. Dahlbergs Geografi.

Matematik. Julius Petersens Aritmetik I og II. Geometri.

Naturlære. Prytz's Naturlære.

Naturhistorie. Boas Zoologi. Grønlunds Botanik.

5te studerende Klasse.

Dansk. Literaturhistorien: forfra til Baggesen. En Stil hver anden Uge.

Fransk. Michelsen: Franske Læsestykker. Samme: Historiske Læsestykker I—II. Mundtlige og skriftlige Øvelser efter Michelsen: Franske Stiløvelser I og II. O. Niensens Syntaks.

Tysk. Mohr og Haunstrup: Tysk Læsebog S. 1—198. Haunstrups Ordsamling.

Historie. Ottosen og Schmidt: Lærebog i Historie: Middelalderen og den nyere og nyeste Tid. Oldtiden efter Ræder. Samfundslære.

Naturlære, sproglig Retning. Prytz's Naturlære.

Læren om Varme, Magnetisme og Elektricitet, tilligemed enkelte Dele af Ligevægtslæren.

Matematik. Jul. Petersens Aritmetik: fra Annuiteter—Bogen ud. Trigonometri. Analytisk Geometri til Parablen.

Oldnordisk. Wimmers Læsebog: Balders Død, Lokes Straf, Rolv Krake, Slaget paa Rastarkalv, Svolder-slaget. Olav den Hellige og hans Halvbrødre. Kong Harald og Islændingen. Sigurd og Østen. Knud Lavard. Trymskviden. Tankesprog og Hávamál.

Svensk. Bruun og Ottosens Læsebog. Harald Molander: En lyckoriddare J. L. Runeberg: Fänrik Ståls sägner.

Latin. Cicero: In Verrem II 4, 1—43. Pro lege Manilia. Cato Major. Livius XXXII, 28—XXXIII, 17. Vergils Æneide II. Af Horats Oder c. 1000 Vers.

Græsk. Iliaden I, VI og IX. Herodot V (1—26, 28—41, 48—51, 62—78, 94—126), VI (1—51, 61—66, 71—81, 94—121, 123—132).

Engelsk. Bøgholm og Madsen: Engelsk Læsebog I, S. 51—117.

Naturlære, mat. Retning, Prytz og Barmwater: Mekanisk Fysik og Varmelære. Ellinger: Geometrisk Optik.

6te studerende Klasse.

Opgives til Eksamen:

Dansk. Den danske Litteraturs Historie med Rønning d. Lit.-Historie som Grundlag. Særlig læst: Holberg. — Af Litteratur opgives: Værker og Brudstykker af Værker af Hovedforfatterne. Det forrige Aars Pensum er repeteret. Hver anden Uge en Hjemmestil, i Reglen af reflekterende Indhold.

Oldnordisk. Wimmers Læsebog S. 9—14, 34—36, 45—54, 74—107, 114—118, 132—135.

Latin. Cicero: Pro lege Manilia. Cato Major. Seneca (Gertz' Udvalg II) S. 1—56. Livius XXXII, 28—XXXIII, 17. Sallust: Catilina 5—48. Vergils Æneide II. Af Horats Breve: I (391 Vers), II (270 Vers). Af Oderne: I (584 V.), II (460 V.), III (324 V.), IV (84 V.). Catul (244 V.). Ovid (220 V.).

Græsk. Iliaden I, VI, IX (1—429), XVIII (1—482, 609—17), XIX. Odysseen X, XI (1—229, 385—640). Herodot III (med Forbigaaelse af 87, 90—95, 101, 108—109); IV (1—7, 83—98, 102, 118—144). Xenophon: Memorabilia I 1, 6 (1—10), II 3, 7, III 6. Platon: Apologien og Kriton. Fædon (p. 57 A—63 B, 113 D—118). Symposion (p. 172—178, 212 C—217, 220—222 A, 223 B—D).

I Oversættelse er læst Stykker af Odysseen. Aischylos: Agamemnon, Eumeniderne. Sophokles: Kong Oedipus, Antigone, Elektra. Euripides: Iphigenia i Aulis. Aristophanes: Fuglene.

Fransk. Michelsens historiske Læsestykker I—II. Balzac: Un Episode sous la Terreur.

Tysk. Goethe: Aus meinem Leben II. Schiller: Gesch. des Abfalls der v. Niederlande (Udvalg). Knauth's Digtesamling.

Engelsk. Bøgholm og Madsen: Engelsk Læsebog I, S. 52—117; II, S. 1—65.

Historie. Den nyeste Tid fra 1789 efter Ottosen og Schmidt. Nordens Historie efter 1660 (Ottosen). Grækenlands Historie til den peloponnesiske Krig. Enevældens Tidsrum (Ottosen og Schmidt). P. Munchs Lærebog i Samfundslære Side 1—46, 104—Bogen ud.

Aritmetik. Jul. Petersens Aritmetik I og II.

Geometri. Jul. Petersens Geometri. Trigonometri. Stereometri. Analytisk Geometri. Metoder og Teorier.

Naturlære (math.-naturvidensk. Retning). Ellinger:

Geometrisk Optik. Prytz og Barmwater: Mekanisk Fysik, Varmelære, Magnetisme, Elektricitetslære.

Naturlære (sproglig-historisk Retning). Prytz: Fysik. Barmwaters Astronomi.

Næste Aar bruges følgende Lærebøger.

Forberedelsesklasserne. Julie Heins: Hanebogen. Regnetabeller af A. C. Lund.

3die Fællesklasse. Slomanns Læsebog I. En Tabel. Kort over Danmark. I. Michelsens: 90 Sange og Salmer til Skolebrug. Viggo Holm: Nodelæsningsøvelser.

4de Fællesklasse. Slomanns Læsebog II. Balslevs Bibelhistorie. Dalbergs lille Geografi. Bokkenheusers Regnebøg for de lavere Klasser. Salmer samt bibel- og kirkehistoriske Vers og Sange til Skolebrug, udgivne af Fenger, Haunstrup og Mohr. Ernst: En- og tostemmige Træffeøvelser. Viggo Kalhauge: To- og trestemmige Sange.

5te Fællesklasse. Slomanns Læsebog III. Olaf Lange: Dansk Sproglære i fremadskridende Øvelser. Dalbergs lille Geografi. Balslevs Bibelhistorie. Bokkenheusers Regnebøg for Mellemlklasserne. Et Atlas. Ernst: En- og tostemmige Træffeøvelser. Viggo Kalhauge: To- og trestemmige Sange.

1ste Mellemskoleklasse. Julie Heins: Dansk Læsebog V. Olaf Lange: Dansk Sproglære i fremadskridende Øvelsesstykker. Jespersen og Sarau: Eng. Begynderbog I og II. Det nye Testamente. Luthers Katekismus. Den nye Salmebøg. Schmidts Lærebog i Historie for Mellemskolen I. Frk. Trydes Flora. C. C. Christensens Geografi (for Mellemskolen) I. 8 Fædrelands-sange at lære udenad. Bokkenheusers Regnebøg for Mellemlklasserne. Et Atlas. Ernst: en- og tostemmige

Træffeøvelser. Samme: Trestemmige Sange for lige Stemmer 1ste Hefte; tostemmige Sange 4de Hefte.

2den Mellemskoleklasse. Julie Heins: Dansk Læsebog VI. Olaf Lange: Dansk Sproglære i fremadskridende Øvelsesstykker. Ingerslev og Vibæk: Begynderbog i Tysk. Jespersen og Sarau: Engelsk Begynderbog II. Schmidts Lærebog i Historie for Mellemskolen II. C. C. Christensens Geografi for Mellemskolen I. Frk. Trydes Flora. Balslevs Katekismus. Den nye Salmebog. Det nye Testamente. Bokkenheusers Regnebog for Mellemsklasserne. Et Atlas. Ernst: En- og tostemmige Træffeøvelser. Samme: Tostemmige Sange, 4de Hefte. H. Tofte: Trestemmige Sange. Julius Petersens Aritmetik og Geometri for Mellemskolen. Sundorph: Lærebog i Fysik, 1ste Del.

3die Mellemskoleklasse. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm. 6te Afdeling (2den Udg.). Olaf Lange: Øvelsesstykker i dansk Analyse og Tegnsætning. Ingerslev og Vibæk: Begynderbog i Tysk og Læsebog for Mellemskolen. Sammes Grammatik. Jespersen og Sarau: Engelsk Begynderbog II. Desuden efter Nytaar en engelsk Bog efter nærmere Aftale. Balslevs Katekismus. Frk. Trydes Flora. Bokkenheusers Regnebog for Mellemsklasserne. C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen II. Schmidts Lærebog i Historie for Mellemskolen II. Et Atlas. Ernst: En- og tostemmige Træffeøvelser. Trestemmige Sange for lige Stemmer. 2det Hefte. H. Tofte: Trestemmige Sange. Sundorphs Lærebog i Fysik, 1ste Del, og sammes Kemi. Matematik som i 2den Mellemskoleklasse.

4de Mellemskoleklasse. Langes Øvelsesstykker i dansk Analyse og Tegnsætning. Bæk: 50 Paragraffer i dansk Grammatik. Ingerslev og Vibæk: Tysk Læsebog for Mellemskolen. Sammes Grammatik. Otto Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser. Engelsk Begynder-

grammatik. Eiler Møller: Verdenshistorie for Mellem-skolen. C. C. Christensen: Mindre Lærebog i Geografi Nr. 2. Julius Petersen: Aritmetik og Geometri for Mellem-skolen. Jakob V. Pedersen og P. Rotting: Mellem-skolens Regnebog II. Sundorpha Lærebog i Fysik, 1ste og 2den Del. Sammes Kemi. Et Atlas. — Fransk og Latin bestemmes ved Skoleaarets Begyndelse.

NB. I 2den, 3die og 4de Mellem-skoleklasse for-beholder Skolen sig at lade Eleverne anskaffe enkelte billige Forfatterudgaver (Dansk) i Løbet af Skoleaaret.

4de Realklasse. Borchsenius og Winkel-Horn: Dansk Læsebog for de højere Klasser. Bæk: 50 Para-graffer. Olaf Lange: Øvelsesstykker i dansk Analyse og Tegnsætning. Skouboe: Læsebog for Mellemklasserne. Ipsens Grammatik. Bovien og Høpfner: Moderne franske Forfattere. Oluf Nielsens Grammatik. Brekke: Engelsk Læsebog for Mellemklasserne. Hansen og Magnussen: Engelsk Læsebog for ældre Begyndere. 1ste Del. Jespersen: Engelsk Begyndergrammatik. Nissens Versioner (3die Udg.). Boysens engelske Digte. Ottosen og Schmidts Lærebog i Historie I og II. C. C. Christensen: Mindre Lærebog i Geografi Nr. 2. Jul. Petersens Aritmetik I og II, Geometri. Gamborgs Logarimetavler Nr. 1. Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasser. Lomholts Opgavesamling til al-mindelig Forberedelseseksamen. Boas' Zoologi. Grøn-lunds Plantelære. Prytz's Naturlære (sidste Udgave). P. Munch: Mindre Samfundslære.

4de studerende Klasse. Cæsars Gallerkrig. Ciceros udvalgte Taler, udg. af Madvig. Blochs Udvalg af Ovid. I de øvrige Fag som den tilsvarende Realklasse, ikke Engelsk og Fysik. — Ræder: Oldtidens Historie, 3die Udgave. Særlig for den sproglig-historiske Retning: Hude: Græsk Læsebog II (Udvalg af Xenophon). Særlig for den matematisk-naturvidenskabelige Retning: Prytz's Fysik (sidste Udgave).

5te og 6te studerende Klasse. Ferd. Christensen: Haandbog i dansk Litteratur, 2den Del. Fr. Rønning: Dansk Litteraturhistorie til Skolebrug, gennemtrukt med hvide Blade, sidste Udgave. Wimmer: Oldnordisk Læsebog (sidste Udgave). Wimmers Formlære. Levy: Udvalg af Njals Saga. — Tyske Læsestykker af Mohr og Haunstrup. Schiller: Wilhelm Tell. Lenau: Savonarola. Goethe: Aus meinem Leben. Michelsen: Historiske Læsestykker og sammes franske Stiløvelser. O. Nielsen: Fransk Syntaks. Ottosens Lærebog i Nordens Historie. Ottosen og Schmidt: Lærebog i Historie I og II. Ræders Lærebog i Oldtidens Historie. P. Munch: Lærebog i Samfundskundskab. Fr. Niensens Kirkehistorie. H. Tofte: Trestemmige Sange.

Særskilt for den sproglige Afdeling: Livius XXXI—XXXV (udg. af Madvig). Sallust's Catilina (udg. af Gertz). Vergils Æneide. Horats Oder og Breve. Henrichsens Versioner (sidste Udgave). Homers Odyssee. En græsk Ordbog. — Prytz's Naturlære (sidste Udg.) Barmwaters Astronomi.

Særskilt for den matematiske Afdeling: Jul. Petersens Aritmetik I og II. Stereometri. Trigonometri, analytisk Geometri, Metoder og Teorier. Christensens Projektionstegning. Gamborgs 4-cifrede Logaritmetabeller Nr. 1 og 2. Prytz's Naturlære. Barmwaters Lærebog i Fysik og Astronomi. Ellingers Optik.

NB. Bøgerne til 5te og 6te studerende Klasse ønskes først anskaffede, efter Haanden som de i Løbet af de to Aar skal bruges, da Bestyreren forbeholder sig efter Samraad med Læreren at foretage enkelte Forandringer.

Fælles Regler,

gældende for „De forenede Latin- og Realskoler“,
Frk. H. Adlers Fællesskole for Dreng og Piger
og Efterslægtsselskabets Skole.

Om Eksamensafgifter m. m.

- 1) Enhver Elev, der indstiller sig til 4de Kl.s Hovedeksamen eller alm. Forberedelseseksamen, betaler 20 Kr. i Eksamensafgift. For Afgangseksamen for Studerende betaler den Discipel intet, der har bestaaet 4de Kl.s Hovedeksamen ved en af de ovenfor nævnte Latin- og Realskoler; ellers betales der 20 Kr. For Stempel paa Vidnesbyrbet betales 1 Kr.
- 2) En Privatist, der indstiller sig til:
 - a. Tillægsprøve til Skolelærereks. betaler 10 Kr.
 - b. Tillægsprøve til Alm. Forberedelseseksamen, sproglig — 10 —
matematisk — 8 —
 - c. Eksamen i Latin for Farmaceuter og Tandlæger — 8 —
 - d. 4de Klasses Hovedeksamen — 42 —
 - e. Afgangseksamen for Studerende,
sproglig — 41 —
matematisk — 43 —

Saaframt Vedkommende som Privatist har taget 4de Klasses Hovedeksamen ved en af de nævnte Latin- og Realskoler, betales henholdsvis 31 Kr. og 33 Kr.

Om smitsomme Sygdomme.

- 1) Naar der i en Familie, som har skolesøgende Børn, udbryder en smitsom Sygdom, maa Skolen forlange straks at modtage Meddelelse derom.

- 2) Er Sygdommen Skarlagensfeber, Difteritis eller en anden farligere Sygdom, vil det ubetinget være nødvendigt at forbyde alle Disciple fra Hjem, hvor der findes Patienter med disse farlige Sygdomme, al Adgang til Skolen, indtil det ved Lægeattest erklæres, at al Fare for Smitte er forbi.
- 3) Derimod vil det under en af de sædvanlige, godartede Mæslinge- eller Kighosteepidemier eller andre, mindre farlige smitsomme Sygdomme i Reglen ikke være nødvendigt, at formene Disciple fra Hjem, hvor disse Sygdomme findes, Adgang til Skolen.

Dog anmodes de Familier, hos hvem Mæslinger er udbrudt, om kun at sende de Børn i Skole, om hvilke det med Sikkerhed vides, at de tidligere har haft Sygdommen, men derimod at holde de Børn, der ikke tidligere har haft den, borte fra Skolen, indtil det kan antages for sandsynligt, at de ikke er smittede af det i Hjemmet optraadte Sygdomstilfælde.

Om Forsømmelser.

- 1) Forsømmelser i anden Anledning end Sygdom og andre særlige Tilfælde bør kun foregaa efter Samraad med Skolens Bestyrer.
- 2) Naar Eleven igen giver Møde paa Skolen, maa han medbringe en skriftlig Meddelelse om, hvorlænge han har været fraværende og hvorfor.
- 3) Ønskes en Elev (af Helbredshensyn o.l.) fritaget for i Frikvartererne at være paa Legepladsen, maa han medbringe skriftlig Anmodning derom fra Hjemmet.
- 4) Til Fritagelse for Gymnastik — udover én Uge — kræves der, i Henhold til ministeriel Bekendtgørelse, en motiveret Lægeattest, der angiver Fritagelsens Varighed.

Følgende Regler tiltrædes af samtlige Latin- og Realskoler.

- 1) Naar en Elev, der forlader en af disse Skoler, anmeldes til Optagelse i en anden af disse, er denne — inden Eleven optages — forpligtet til at indhente Oplysninger hos den tidligere Skole om, hvad der maatte være at bemærke om Eleven.
- 2) Naar Opflytning i en højere Klasse er nægtet en Elev i en af disse Skoler, kan han ikke, ved at overflyttes til en anden af dem, opflyttes i en Klasse, der svarer til den, hvori Opflytning ved den anden var ham nægtet.
- 3) Udgaar en Elev paa Foranledning enten af Hjemmet eller af Skolen, fordi Hjemmet nægter at overholde de i «Fælles Regler» fastsatte Bestemmelser, kan vedkommende Elev ikke optages i nogen af disse Skoler.

Om Elevers Udmeldelse.

Udmeldelse maa ske med en fuld Maanedes Varsel; der betales altsaa for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker, og for den følgende. Indenfor et Skoleaar kan ingen Elev udmeldes senere end den 30. April.

Uddrag af Ordensregler for Eleverne.

Eleverne møder paa Skolen i rette Tid. De samles paa Legepladsen, paa Regnvejrsdage i Vestibulen. Ved Opringningen stiller de sig op klassevis to og to og begiver sig i Ro og Orden til deres Værelser. — Har en Elev paa Grund af Sygdom eller andet været fraværende, maa han, naar han atter møder, medbringe skriftlig Meddelelse herom fra Hjemmet til Skolens Bestyrer.

Det er forbudt Eleverne uden Tilladelse at forlade Skolen i Undervisningstiden, saaledes ogsaa i Frikvar-

teret. Er en Elev midlertidig fritaget for Gymnastik eller Sang, opholder han sig sammen med sin Klasse i disse Timer, men er Fritagelsen af længere Varighed, vil han af den tilsynshavende Lærer faa Besked om, hvorledes han skal beskæftiges. — Det er forbudt Eleverne at medtage uvedkommende Sager paa Skolen saavel som at bytte eller handle. Ligeledes maa ingen Elev benytte Skolens Samlinger uden særlig Tilladelse eller Vejledning.

I Klassen maa ingen Elev komme til Katederet eller Lærerstolen, Skolens Materiel skal behandles med Omhu, enhver Bekadigelse kan medføre Erstatningsansvar.

Ogsaa deres egne Sager skal Eleverne behandle varsomt, Boger skal være mærkede med Navn og forsynede med Papirbind og holdes ordentlige og rene. Gymnastiksko maa ogsaa mærkes tydeligt. Madpapir maa kun henlægges i de dertil bestemte Kasser. Ingen maa spytte paa Gulvet, Trapperne eller Legepladsen.

I alle Ordenssager er Klassens tilsynshavende Lærer Drengenes nærmeste foresatte og Vejleder, til hvem han har at henvende sig.

Ordensduksen, der skifter hver Uge, opretholder den daglige Orden i Klassen og har Ansvaret for stedfindende Uordener. Uden særlig Tilladelse har ingen anden Lov at opholde sig i Klasseværelset, og det er forbudt Eleverne at gaa ind i eller igennem andre Klasser end deres egen uden særlig Tilladelse.

Ved Bortgangen fra Skolen maa alle gaa stille og roligt. Tobaksrygning paa Vejen til og fra Skolen er forbudt. Det er ej heller tilladt at have Penge liggende i Frakkelommen, naar Frakken hænger paa Gangen:

Foreningen „Kunst i Skolen“ har givet:

- Grev Harald Moltke: En Grønlænderpige. Original.
 Fr. Hals: Mandshoved. Fotogravure.
 Nilguden. Fotografi.
 Der Zwinger. Fotografi.
 4 Rammer med Gengivelser efter Thorvaldsens Kunst.

Skolen føler særlig Trang til at bringe Hr. Skuespiller Svend Aggerholm en varm Tak, fordi han uegennyttigt har ofret sin Fritid om Søndagen til at læse Hovedværker i Litteraturen op for et Udvalg af Elever i 3., 4. og 5. Latinklasse. Ligeledes takker vi Hr. Skuespiller Hellemann, fordi han har instrueret Elevernes Skolekomedie.

Skolens Museum har i Aarets Løb modtaget følgende Gaver:

Kranium af Rensdyr med Takker.

W. Nielsen, 3die Latinkl.

do. - Ulv

do. - Sæl

do. - blaa Ræv

} N. Rostrup, 4de Kl.

Tornirisk

Kvækerfinke

} Poulsen, 3die R.

Bekkasin. Hermansen, 4 Kl.

Krabbe i Glaskasse

Koral

} Brünner, 3 M a.

Troldkrabbe i Spiritus. M. Topp, 1 M a.

Skaller af Snegle fra Vestindien. Sarrau, 2 M b.

Fuglerede fra Norge. Frk. Poulsen.

Søstjerne fra Atlanterhavet. Metz, 3 M b.

Søborre og Muslinger fra Island. Clausen, 3 R.

Insekter, Søstjerner, Hajhvirler og Søpindsvin. Hermansen, 4 Kl.

Sneglehuse. Carlsen, 3 M b.

do. Speer, 1 M a.

Bjærgkrystal fra Brasilien. }

Forstenet Træ. }

Aftryk af Blade (2 Stkr.). }

Cyanit. }

W. Nielsen, III.

Konebaad med forskellige Husgeraad
fra Grønland. }

Prømme og Kasketskygge fra Øst-
grønland. }

Sommertelt fra Grønland. }

Træskaal med Ske, Kniv og Sav fra
Grønland. }

Skindposer i forskellige Størrelser fra
Grønland. }

Skindskjorte fra Grønland. }

En mindre Kajak i Glaskasse. Thorsen, 1 M b.

Rostrup, 4. Kl.

For disse Gaver bringer Skolen Giverne den bedste Tak.

Gymnastik. Undervisningen i dette Fag er fremmet ligesom tidligere Aar. Som Grundlag for Undervisningen er benyttet: «Gymnastikkommissionens Haandbog i Gymnastik» (1899).

I III, IV, V og VI Klasse er der givet Eleverne Undervisning i Hugning. I IV, V og VI Klasse er der tillige uundervist i Fleuretægning, og 1 Time om Ugen er anvendt til Salonskydning med Remingtonrifler, der er omdannede til dette Brug.

En Time om Maanedn er brugt dels til at give Eleverne en Forklaring af de gymnastiske Øvelser og deres Virkning paa Muskulatur og Organisme, dels til at bibringe Eleverne nogle elementære Kundskaber om foreløbig Hjælp ved Ulykkestilfælde.

Et Udvalg af Elevernes Frihaandstegninger er udstillet i Sangsalen hver Eksamensdag fra Kl. 12—2.

Eleverne har haft Adgang til for en meget billig Betaling at deltage i Cand. Richardts Sløjdundervisning. Et Udvalg af deres Arbejder er udstillet i Sangsalen og tilgængeligt hver Eksamensdag Kl. 12—2.

Den 3. Januar afholdtes Skolebal i Koncertpalæet. I September fandt den aarlige Skovtur Sted.

De Bøger, som bruges i Skolen, faas hos Hr. Boghandler Tryde, Østergade 3. Skrivebøger, Karakterbøger, Penne, Blyanter o. s. v., erholdes hos Skolebetjenten.

Lærefagenes nuværende Fordeling.

Fagene.	VI sp.	VI m.	V sp.	V m.	IV sp.	IV m.	III sp.	III m.	4 R	3 R	3 M	2 M	1 M	5 F	4 F	3 F	Forb.	
Dansk, Oldnordisk og Svensk	4	4	6	6	2	2	2	2	3	3	4	4	6	6	8	10	12	
Tysk	2	2	2	2	3	3	2	2	3	3	3	5	,	,	,	,	,	
Fransk	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	,	,	,	,	,	,	,	
Engelsk	(2)	(2)	(2)	(2)	,	,	,	,	4	3	3	3	6	,	,	,	,	
Latin	8	,	6	,	7	7	6	6	,	,	,	,	,	,	,	,	,	
Græsk	6	,	6	,	5	,	5	,	,	,	,	,	,	,	,	,	,	
Religion	1	1	1	1	,	,	1	1	,	1	2	2	2	2	2	2	,	,
Historie	3	3	4	4	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	,	,
Geografi	,	,	,	,	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	,
Naturhistorie	,	,	,	,	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	,
Naturlære	2	6	2	4	,	2	,	2	2	2	3	3	,	,	,	,	,	
Matematik	,	9	,	6	5	5	4	4	5	5	4	3	,	,	,	,	,	
Regning	,	,	,	,	,	,	1	1	2	2	2	2	4	6	5	5	4	
Tegning	,	1	,	1	,	,	,	,	,	,	2	1	2	2	1	,	,	
Skrivning	,	,	,	,	,	,	,	,	,	2	2	1	4	5	5	5	6	
Gymnastik	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	
Sang	1	1	1	1	,	,	,	,	,	,	1	2	2	1	1	1	1	
	34	34	35	32	55	32	34	31	33	34	36	36	36	30	30	29	25	

Skolens Lærere.

- Hr. Berg, C., Cand. phil. (1862), Naturhistorie i 3 F, 4 F, 5 F a, 5 F b, 1 M a, 1 M b. Geografi i 3 F, 4 F, 5 F a, 5 F b, 1 M a, 1 M b, 2 M b. Regning i 2 M a. Deltager i Inspektionen paa Legepladsen og i Bygningerne.
- Brix, Fr., Fuldmægtig i Marineministeriet (1873), Historie i 2 M a, 3 M a, 3 M b, 4 R.
- Jørgensen, O., Krigsassessor, Dbmd. (1874), Gymnastik.
- Berg, J., Cand. phil. (1880), Naturhistorie i III, IV, 2 M a, 2 M b, 3 M a, 3 M b, 3 R, 4 R.
- Iversen, J., Cand. theol. (1881), Naturlære i III, IV, V (spr), VI (spr), 4 R, 2 M a, 2 M b, 3 M a, 3 M b. Matematik i III, geom. Tegning i 1 M b, 1 M a; Regning i III.
- Frøken Boldt, M. (1884), Dansk i 3 F, 1 M a, 5 F a, 5 F b, Dansk og Regning i Forb. Fører Overtilsyn med Undervisningen i Forb. og 3 F. Klasselærerinde.
- Hr. Christensen, F., Cand. phil. (1884), Dansk i 4 R.
- Frøhm, Fuldmægtig i Marineministeriet (1884), Dansk i 4 F.
- Holm, C., Fuldmægtig i Marineministeriet (1884), Matematik i 3 M a, 3 M b, Regning i 3 R og 4 R.
- Jacobsen, P., Cand. phil. (1885), Tysk i 3 M a, Skrivning i 4 F, Regning i 4 F, 5 F a, 5 F b, 1 M a, 1 M b, 2 M b. Har Tilsyn i Bygningerne. Klasse­lærer.

- Hr. Haunstrup, Chr., Cand. mag., Overlærer (1887), Tysk i 3 R, IV, V, VI, Dansk og Svensk i 3 M a, 3 M b, Engelsk i 1 M b, 2 M a, 2 M b. Har Overtilsyn med den sproglig-historiske Afdeling. Klasselærer.
- Bokkenheuser, Knud, Cand. phil. (1889), Dansk i III, IV, V, VI, 3 R, 1 M a. Oldnordisk og Svensk i V. Historie i 2 M a, 2 M b, 5 F a, 5 F b. Oldnordisk i VI. Har Tilsyn paa Legepladsen. Klasselærer.
- Hansen, K., Cand. phil., Lærer ved Kommuneskolerne (1892), Geografi i 2 M a, 3 M a, 3 M b, 3 R, 4 R, III, IV.
- Michelsen, Carl, Sproglærer (1894) [1866—67], Fransk i V, VI.
- Frk. Hansen, P., Cand. phil. (1894), Latin i IV, Græsk i III og IV, Historie i 2 M a.
- Hr. Lund, H., Cand. theol. (1894), Fransk i 3 R, 4 R, III, IV. Regning i 3 M a. Tysk i 2 M a, 2 M b, 3 M b, III og 4 R. Klasselærer.
- Frk. Poulsen, H., (1894), Skrivning i Forb.
- Hr. Guldbandsen, Fr., Maler (1895), Skrivning og Tegning.
- Holm, E., Cand. mat. (1896), Fysik i V og VI (mat.).
- Torup, Cand. philol. (1898), Latin i III, V, VI.
- Jacobsen, J. P., Dr. phil. (1899), Historie i 1 M a, 1 M b, V, VI.
- Schiøler, Kaptajn (1899). Gymnastik i Overklasserne, Regning i 3 F.
- Andersen, E., Cand. mag. (1899), Regning i 3 M b. Skrivning i 5 F b.
- Løber, J., Cand. theol. (1900), Religion i 5 F b, 3 M a, 3 M b, 3 R, III, V, VI.
- Fru Haunstrup, H. (1900), Sang.
- Hr. Goldschmidt, M., Dr. phil. (1900), Græsk i V, VI, Historie i III, IV.

- Frk. Wøldike, G., Cand. phil. (1900), Engelsk i 1 M a,
3 M a, 3 M b, 3 R, V, VI, Matematik i 2 M a, 2 M b.
- Frk. Eibye, eks. Kommunelærerinde (1902), Religion i
2 M a, 2 M b, 1 M a, 1 M b, 5 F, 4 F.
- Hr. Lund, A., Cand. theol. (1902), Engelsk i 4 R.
- Frk. Bokkenheuser, E., Cand. phil. (1904), Regning
og Fortælling i 3 F. Historie i 4 F.
- Bestyreren (1856), Matematik i 4 R, IV, V, VI.

Den mundtlige Del af Eksamen holdes fra den 4de til den 6te Juli. Paa Grund af uforudsete Omstændigheder vil der i nogle Klasser ikke kunne blive holdt mundtlig Eksamen i alle Fag. I Stedet vil der blive givet en Aarskarakter. Udfaldet af Eksamen meddeles Søndag den 8de Juli Kl. 9 Fmd., hvorefter Sommerferien begynder. Undervisningen genoptages Tirsdag den 21de August Kl. 9.

Indmeldelse af nye Elever modtages før Sommerferien hver Skoledag Kl. 9—10 og 2—3. I Ferien vil Bestyreren i Reglen træffes paa Skolen om Formiddagen Kl. 8 $\frac{1}{2}$ —10. De nye Elever prøves Fredag den 6te Juli Kl. 2 og Tirsdag den 21de August Kl. 12.

Ferier og Fridage i Skoleaaret 1906—07:

Efteraarsferie 14.—17. Oktober	} begge Dage med- regnede.
Juleferie 23. Dec.—6. Jan.	
Paaskeferie 27. Marts—2. April	
Pinseferie 18. Maj—26. Maj	

Særlige Fridage:

Mandag 17. Sept., Torsdag 15. Nov., Onsdag 5. Dec.,
Torsdag 28. Febr., Lørdag 27. April.

Elevernes Forældre og Værger, samt enhver, der interesserer sig for Skolen, indbydes til at overvære Eksamen.